

Landskab nr. 3—2020 Årgang 101

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (fmd.),
Steen Bisgaard,
Anne Dahl Refshauge,
Tine Gils, Ulrik Kuggas,
Lulu Salto Stephensen,
Julie Linke Bank (suppl).
Nordisk repræsentation:
Jussi Luomanen, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin og
Annesofie Milner, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: <https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer>

Abonnementspriser 2020
I Danmark 1.092 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa 1.159 kr.
inkl. moms og forsendelse.
Norge er undtaget moms. Denne
fratrækkes.
Øvrige udland 1.089 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 145 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Stibo Complete, Horsens
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside: Albrecht Dürer. *Das grosse
Rasenstück*, 1503. Akvarel og
gouache. Albertina, Wien.

For æstetisk og artsræssig
mangfoldighed 5
For aesthetic and biological diversity 6
Christina Capetillo

Der findes ingen biodiversitetskrise 8
Stig L. Andersson, Kristine Kjørup Rasmussen og
Cecilie Jessen Hansen

Diver[c]ity 14
Christina Capetillo

Byer og biodiversitet 19
Tine Gils

Den vandrende have i La Vallée 27
Anna Aslaug Lund, Elzélina Van Melle, Maria Finn og Laura
Parsons

Aalborg Kommune – rig natur i
praksis 30
Marianne Rosenbak og Allan Kristoffersen

Vi måste tänka nytt – ett samtal med
Sveriges första riksarkitekt 34
Anders Kling, Emilia Molin och Göran Lindberg

Er støjvolde biodiversitetsrefugier? 38
Mona C. Bjørn og Marian Ørgaard

Hotel for enlige bier 40
Peter Møller Rasmussen

Grøn infrastruktur 42
Anne Dahl Refshauge

Fuglene på Rungstedlund 44
Anders Hofmeister og Mette Juhl Jessen

Biodiversitet – hvad, hvorfor og
hvordan 46
Hans Peter Ravn

Ruderat: Amager Øst, København
55.679574, 12.617925 50
Tine Gils

Feltnote: Dengang jorden blev grøn 54
Kristine Kjørup Rasmussen og Irina Goldberg

Arternes ambassadører 56
Tænk før du sår – udsåning af vilde planter 58
Læs mere om biodiversitet 60
DL Nyt 62
Tænk by- og naturinteresser sammen – samtale med Martin
Odgaard 64

For æstetisk og arts­mæssig mangfoldighed

Hvordan øger vi biodiversiteten i landskabet og i byerne? Hvordan udvikler vi et æstetisk formsprog, der er videnskabeligt funderet og indtænker biodiversitet i en landskabsarkitektonisk helhed? Biodiversitet har stået øverst på redaktionsudvalgets liste over temanumre længe, fordi mange landskabsarkitekter har givet udtryk for, at de savner konkret indføring i, hvordan de bedst omsætter biologisk mangfoldighed i praksis i deres projekter. En hel skare af landskabsarkitekter, biologer, forskere, o.a. har bidraget engageret til dette nummer med indsigtsfulde artikler, interviews, feltnoter, casestudier m.m. Fra helt enkle og jordnære vinkler på biodiversitet til overordnede udviklingsplaner på strateginiveau.

SLA stiller os spørgsmålet: hvilken verden vil vi leve i? For SLA er den æstetiske naturfølelse central, idet den etablerer en ny forbindelse mellem menneske og natur, når den kommer til udtryk som sanselig, levende, vild og stoflig natur. Biologen Rasmus Ejrnæs forklarer, at det er ret enkelt at få resultater med høje biodiversitetsscorer, når vi skaber gode levesteder for flere arter i byerne. Biodiversitet er et bevidst tilvalg, som kræver, at vi gør op med indgroede vaner og udfordrer vores fantasi. Det har Aalborg Kommune lagt en strategi for, hvor landskabsarkitekterne er bindeled mellem teori og praksis.

Vi skal gentænke, hvem *bygherren* er, når vi arbejder i byerne – hvem skal bo hér, i byparken, i rabatten, i villahaven, ud over os, byboerne? Hvilke fugle, svampe, typer af sommerfugle – og larver – vil trives hér, med disse planter?

Byerne skal også fortsat rumme steder, som snarere vækker en æstetisk *kulturfølelse* end en naturfølelse – som slotshaven, molekajen, alléen, monumentet og militæranlægget. På en cykeltur rundt i byen og forstæderne (se billedserien *Diver[c]ity*) kommer jeg forbi et bredt spænd af steder – fra den stiliserede akupunktur-natur til de harmoniske træ- og buskplantninger i efterkrigstidens bebyggelser, gennem det planlagt vilde klimakvarter, ud til de tilvoksede historiske relikter. Den verden, jeg vil leve i, har æstetisk og arts­mæssig mangfoldighed. Dens byer har gode levesteder for vilde og for tamme, skabt af både *det groede* og *det byggede*, i et spændingsfelt mellem det planlagte og det spontane.

Christina Capetillo

For aesthetic and biological diversity

How do we increase biodiversity in landscapes and cities? How do we develop an aesthetic expression that is based in science and which incorporates biodiversity in a holistic approach to landscape architecture? Biodiversity has long topped the editorial committee's list of topics for future special issues, because many landscape architects have expressed a need for specific, practical guidelines for realizing biodiversity goals in their projects. A wide range of landscape architects, biologists, researchers and others have generously contributed to this issue with insightful articles, interviews, field notes, case studies and more. From basic, down-to-earth angles on biodiversity to strategic development plans.

SLA reflects on the question 'What sort of world do we wish to live in?' To SLA, the aesthetic experience of nature is essential, as it establishes a new link between humanity and nature, expressed in sensuous, vital, wild and tactual settings. The biologist Rasmus Ejrnæs explains that it is fairly simple to achieve high biodiversity scores by creating good habitats for a wider range of species in our cities. Biodiversity is a deliberate priority that requires us to rethink ingrained habits and challenge our imagination. Aalborg Municipality has devised a strategy to do just that, with landscape architects ensuring the link between theory and practice.

We need to reconsider who *the client* is when we work in cities – who is going to live here, in the urban park, on the roadside verge, in the private suburban garden, besides us, the city's human population? What birds, fungi, butterflies – and caterpillars – could thrive here, with these particular plants?

The cities should continue to include areas that offer an aesthetic *cultural* experience rather than a nature experience – such as the palace park, the pier head, the tree-lined avenue, the monument and the military facility. As I bike through the city and its suburbs (see the photo series *Diver[c]ity*) I pass by a wide range of settings – from stylized acupuncture nature to harmonious tree and shrub configurations in post-war residential neighbourhoods, through the climate neighbourhood – wild by design – to overgrown historical relics. The world I wish to live in accommodates both aesthetic and biological diversity. Its cities offer good habitats for both wild and tame species, created by *grown* and *built* elements in a field of tension between the planned and the spontaneous.

Christina Capetillo